

Araştırma Makalesi • Research Article

Moda Tasarımı Alanında Atölye Derslerine İlişkin E-Öğrenmeye Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Belirlenmesi*

Determination of Student Views on E-Learning Regarding Workshop Courses in the Field of Fashion Design

Muazzez Çakır Aydın**, Hatice Harmankaya***

Öz: Bilgi ve iletişim teknolojileri alanındaki yeni uygulamaların yansımaları e-öğrenme, mobil öğrenme ve uzaktan eğitim yaklaşımlarını ortaya çıkarmıştır. Yaşanan değişim, eğitim kalitesini artırmak, dijital okuryazarlığı geliştirmek gibi konulara yönelime sevk etmiştir. Araştırmada, Moda Tasarımı alanındaki atölye dersleri için e-öğrenmeye yönelik öğrenci görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada betimsel model kullanılmıştır. Çalışma verileri anket elde edilmiş olup, veriler SSPS programında analiz edilerek grafiklerle yüzde değer olarak verilmiştir. Çalışmada kullanılan ölçek için Selçuk Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanlığı Bilimsel Etik Değerlendirme Kurulu'ndan 20/09/2021 tarihinde Sayı:05 ile araştırma izin alınmıştır. Çalışma sonucunda, Moda Atölyesi I ve II dersi için öğrencilerin online eğitimde yönelik; dersin takibini bilgisayar ile yaptıkları, sohbet, tartışma panosu, özel mesajlaşma uygulamalarını kullandıkları belirlenmiştir. Öğrenciler derse asenkron olarak katılmayı, senkron katılmaya göre daha fazla tercih etmişlerdir. Dersin öğrenme çıktılarına yönelik olarak Moda Atölyesi I dersi için öğrenciler genel dikim becerilerini iyi düzeyde uygulamalarına rağmen pantolon dikim becerilerinden patletli fermuar dikimini kısmen ve kötü düzeyde yapabildiklerini belirtmişlerdir. Moda Atölyesi II dersi için öğrenciler kapama payı, pervaz ve yaka dikim becerilerini iyi düzeyde uyguladıklarını fakat basit kol yırtmaç tekniğini kısmen dikediklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin uzaktan eğitimden memnun oldukları, uygulamaya yönelik belirli konularda problem yaşadıkları ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Moda Tasarımı, E-Öğrenme, Uzaktan Eğitim, Yüz Yüze Eğitim

Abstract: The reflections of new applications in the field of information and communication technologies have revealed e-learning, mobile learning and distance education approaches. The change has led to a focus on issues such as improving the quality of education and improving digital literacy. In the research, it is aimed to determine the student's views on e-learning for workshop courses in the field of Fashion Design. Descriptive model was used in the research. The study data were obtained from the survey and the data were analyzed in the SSPS program and given as a percentage value with graphs. For the scale used in the study, research permission was obtained

* Bu makale Prof. Dr. Hatice Harmankaya'nın danışmanlığında Muazzez Çakır Aydın tarafından yürütülen "Moda Tasarımı Alanında Uzaktan Eğitimin Etkinliğinin Belirlenmesi" başlıklı doktora tezi kapsamında hazırlanmıştır.

** Öğr. Gör. Konya Teknik Üniversitesi, Rektörlük, ORCID: 0000-0001-9925-5350. mcaydin@ktun.edu.tr, (Sorumlu Yazar)

***Prof. Dr. Selçuk Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Moda Tasarımı Bölümü, ORCID: 0000-0001-6375-7586. harmankayahatice@selcuk.edu.tr.

Cite as/ Atıf: Aydın, M. Ç. & Harmankaya, H. (2023). Moda tasarımı alanında atölye derslerine ilişkin e-öğrenmeye yönelik öğrenci görüşlerinin belirlenmesi. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(3),797-813 <http://dx.doi.org/10.18506/anemon.1308478>

Received/Geliş: 01 Jun/Haziran 2023

Accepted/Kabul: 05 December/Aralık 2023

Published/Yayın: 30 December/Aralık 2023

from the Scientific Ethical Evaluation Committee of the Dean of the Faculty of Architecture and Design of Selcuk University on 20/09/2021 with the number:05. As a result of the study, it was determined that for the Fashion Workshop I and II course, students followed the course with a computer for online education, used chat, discussion board, private messaging applications. Students preferred to attend the lesson asynchronously more than synchronous attendance. For the Fashion Workshop I course, students stated that although they applied their general sewing skills at a good level for the learning outcomes of the course, they were able to partially and poorly sew a zipper with a bang from their pants sewing skills. For the Fashion Workshop II course, the students stated that they practiced the closure, moldings and collar sewing skills at a good level, but they were able to partially sew the simple sleeve slitting technique. It has turned out that students are satisfied with distance education and have problems in certain practical subjects.

Keywords: Fashion Design, E-Learning, Distance Education, Face-to-Face Education.

Giriş

Bilgi ve iletişim teknolojisindeki ilerlemeler, tüm endüstri alanlarını etkilediği gibi eğitim alanına da etkili olmuştur. Eğitim sisteminde bilgi ve iletişim teknolojilerinin uygulanması e-öğrenmeye yönelik önemli bir dönüşüm sağlamıştır (Ghavifekr & Wong, 2022). Eğitim teknolojilerinin ilerlemesiyle “net nesli” hızla gelişmektedir. Dünyadaki birçok yükseköğretim kurumunda yer alan farklı disiplinlerde karma öğrenme ve e-öğrenme trend hale gelmiştir (Mortera-Gutierrez, 2006). Yükseköğretimde dijitalleşme birçok değişimi beraberinde getirmiştir. Rusya Federasyonu gibi bunun farkında olan ülkeler dijitalleşmeye hem eğitim sisteminde hem de ekonomide yer vermişlerdir (Kornilov vd., 2020).

Uzaktan eğitim ve geleneksel eğitim öğretim süreci uygulamaları yavaş yavaş dijital forma dönüşmekte ve çevrimiçi öğrenme gelişmeye devam etmektedir. 2019 yılında ortaya çıkan Covid-19'un dünya çapında yayılmasıyla birlikte eğitimin yüz yüze eğitimden çevrimiçi öğrenmeye hızlı ve beklenmedik bir şekilde geçiş yapması ile e-öğrenme hazırlığı bu yeni eğitim paradigması içinde önem kazanmıştır (Torun, 2020). Pandemi sırasında hem üniversitede hem de okul bağlamlarında çevrimiçi öğrenmeye bir önlem olarak hızlı geçiş, birçok eğitimcinin, eğitim uygulamalarını desteklemek için uygun bir pedagojik anlayış olmadan bu yeni çalışma biçimine itildiği anlamına geliyordu (Kadhila ve Nyambe, 2021). Üniversitelerin uzaktan eğitime hazırlıksızlığının ana göstergeleri, çevrimiçi kaynak yetersizliği, bağımsız eğitim platformları ve kurslarının olmaması, eğitimciler arasında düşük düzeyde dijital okuryazarlık ve dijital araçları kullanmanın pedagojik yöntemleri hala istenilen nitelikte olmamasıdır (Lindfors vd., 2021). Yükseköğretim kurumları öğrencilere e-öğrenme uygulamalarını birçok farklı çeşit ile ulaştırır. Bu platformlar: Moodle, Blackboard, Atutor ve CanvasLMS (Santosh & Pand, 2016), Zoom, Classtime, Google Classroom, Google Hangouts, Learningapps, Skype, YouTube, Apple, FreeConferenceCall, Join.Me, Meeting Burner, Flipgrid, sosyal medya uygulamaları, mobil öğrenme teknolojileri ve web sunucularıdır (Ergin vd., 2021; Keswani vd., 2020; Lynch, 2020; Shevtsova & Kozubai, 2020; Terenko & Ogienko, 2020; Williamson, vd., 2020).

E-öğrenmenin öğrenci, eğitmen, kurum ve kuruluşlar açısından birçok yarar ve zararı vardır. Mukhtar vd., (2020) e-öğrenmenin avantajlarını ve dezavantajlarını sıralamışlardır. E-öğrenme öğrenciler için gelişmiş erişim, artan öğrenme verimliliği ve başarılı öğrencilerin yaşam boyu öğrenme yoluyla topluma hazırlanmasına fırsat ve deneyim sağlar. Ayrıca e-öğrenmeyi geleneksel sınıf pedagojisine dahil etmenin faydası olduğu belirtilmiştir (Stone & Perumean-Chaney, 2011). Sınıf pedagojisini geliştirmek açısından öğrenciler arasında anlamının ve öğrenmenin etkili olması için neyin gerekli olduğunu bilen kişiler öğretmenler ve eğitmenlerdir. E-öğrenme aynı zamanda öğretmenlerin ders sürecini muhafaza etmelerini sağlar. Ayrıca eğitmenlerin yokluğunda öğrencilerin daha fazla ders materyallerine erişimine olanak tanır (Stone & Perumean-Chaney, 2011). Farklı eğitim kurumlarından ve hatta dünyanın her yerinden eğitmenler ve öğrencilerle iş birliği içinde ve çalışma olanağı gibi farklı faydalar sağlar (Hunh vd., 2010). Eğitimde fırsat eşitliğine olanak tanıyarak, çeşitli çevrimiçi platformlar ve kaynaklara ücretsiz olarak erişim olanağı oluşturur (Daubney & Fautley, 2020). Anna (2013) yüz yüze eğitim ile e-öğrenme yöntemlerinin etkililiğini karşılaştıran çalışmasında e-öğrenme ile öğretime devam eden öğrencilerin yüz yüze eğitime devam eden akranlarına kıyasla daha başarılı olduğunu tespit etmiştir. E-öğrenmenin sunduğu faydalar göz önüne alındığında (Rinaldi, 2013) gelişen teknolojinin

öğretme ve öğrenme için sunduğu yeni fırsatları benimsemenin önemi ortaya çıkar. Öğrenmenin etkili olabilmesi için belirli koşullar gereklidir. Müfredat içeriğinin ötesinde, yenilikçi pedagojik yaklaşımlar öğrencilerin öğrenmesini geliştirmeye katkıda bulunur (Watson & Barrella, 2016). Teknolojik ilerlemenin beraberinde getirdiği dijital video gibi teknik olanakların geliştirilmesiyle, öğrenmeyi daha etkileşimli hale getirmek mümkündür (Marchionini, 2003). Avantajlardan bazıları konum, maliyet etkinliği, kendi hızınızda öğrenmeyi teşvik eder ve noktaların daha iyi ve daha açık bir şekilde gösterilmesini sağlar. Zang vd., (2006) video temelli öğretim stratejisinin yüz yüze öğretim kadar etkili olduğunu ortaya koymuştur. Video destekli e-öğrenme üzerine yapılan araştırmalarda hem eğitimcilerin hem de öğrencilerin büyük fayda sağladığı belirtilmiştir (Marchionini 2003; Zhang vd., 2006). Ancak e-öğrenmede; çalışma ortamları, öğrenme programları ve organizasyon planları öğrenci eğitimi için sınırlı olabilir. Karaman (2020) yaptığı çalışmada, çevrimiçi eğitim yöntemiyle teorik ve bilişim tabanlı dersler başarılı olduğunu, uygulamalı derslerin çevrimiçi eğitim yöntemiyle sürdürülmesinde sorunların yaşandığını belirtmiştir. Özellikle uygulama içerikli derslere sahip olan fakültelerde (Mühendislik, Fen, Mimarlık, Konservatuar, Güzel Sanatlar, Sanat ve Tasarım) laboratuvar ve atölye alt yapısı gerektiren uygulamalı derslerin çevrimiçi eğitim ile yürütülmesinde öğrencilerin ve öğretmenlerin zorluklarla karşılaştıkları belirlenmiştir. Chandasiri (2020), uygulamalı alanların çevrimiçi olarak öğretilmeyeceğinin altını çizerek bu çalışmaya paralel olarak ölçme ve değerlendirmenin yapılamadığını; bu nedenle öğrencinin yaptığı etkinliklere dayalı bir puanlama sistemi getirilmesi daha uygun olacağını belirtmiştir. Akyürek'in araştırmasında (2020), uzaktan müzik eğitiminde teknoloji kullanımında yaşanan zorluklar nedeniyle sorun yaşayan öğretim üyeleri, çevrimiçi dersleri doğru bir şekilde işleyemediklerini belirtmişlerdir. Özer & Üstün (2020), uzaktan eğitimin özellikle uygulamalı derslerde yüz yüze eğitim kadar verimli olmadığını ve bunun nedenlerinin bağlantı ve teknik sorunlar olduğunu bulmuşlardır. Üretim ve tasarım aşamalarında CAD-CAM (bilgisayar destekli tasarım) sistemleri bilgisayar destekli dokuma, baskı, örme, dikiş makineleri yıllardır kullanılmaktadır. Satış ve pazarlamada sanal mağazacılık, sanal defileler, bireylerin beden ölçülerine göre kişiye özel tasarım ve üretim yapılması da dijital uygulamalardandır. Tüm bunlara ilave olarak; CAD uygulamaları ile insanların gerçekte var olmayan 3D dijital giysiler satın aldığı "dijital moda" adında farklı bir alan oluşmaya başladığı görülmektedir (Halaçeli & Yılmaz, 2021). Moda sektöründe dijitalleşmenin eğitim boyutu ise 2019 yılında ortaya çıkan Covid 19 salgını ile hızlanmıştır. Central Saint Martins (CSM), The Fashion Institute of Technology (FIT), Polimoda ve Istituto Marangoni de dahil olmak üzere bu okullar, Covid-19 salgını küresel olarak yayıldıkça birkaç hafta içinde önemli değişiklikler yapmak zorunda kalarak ve e-öğrenmeye yöntemi ile eğitimlerine devam etmişlerdir (Arnett, 2020). Küresel moda ve tekstil endüstrisindeki güncel ve kritik konular, çok çeşitli web tabanlı bilgi platformları ve teknolojiyle geliştirilmiş ortamlar aracılığıyla öğrencilerin küresel akademik ufuklarını genişletmeye katkıda bulunmaktadır (McGrew vd., 2018). E-öğrenme ve harmanlanmış öğrenmenin öğrenme sonuçları tartışmalıdır. Çünkü çevrimiçi öğrenme platformları aracılığıyla kullanıcı katılımı ve öğrenme sonuçlarına ulaşılması birçok faktörden etkilenebilir. Çevrimiçi eğitim üzerine çalışan araştırmacılar, çevrimiçi ortamda öğrenen öğrencilerin geleneksel derslerde öğrenen öğrencilere eşit performans gösterdiklerini belirtmişlerdir (Dutton vd., 2001a , 2002 b ; Hopcraft, 2002 ; Kuo vd., 2014; Aktaran: Yick vd., 2018). Bazı sınırlı sayıda araştırmada, çevrimiçi eğitimin etkiliği (a) öğrenci notları ve test puan sonuçları; (b) uzaktan eğitim yoluyla öğrenme hakkında; öğrenci tutumları (c) genel öğrenci memnuniyeti üç başlık altında incelenmektedir (Anna, 2013; Moore & Thompson, 1990). E-öğrenmenin eğitim kurumlarında kullanımı artıkça, öğrencilerin ihtiyaçlarını ve hazır bulunuşluklarını daha kapsamlı incelemeye ihtiyaç duyulmuştur. Öğitmenler bu görevi üstlenerek daha iyi çevrimiçi kurslar tasarlayabilir ve öğrencileri başarılı ve verimli çevrimiçi öğrenme deneyimlerine yönlendirebilir (Hunh vd., 2010).

Bu çalışmada, moda tasarımı alanında yürütülen Moda Atölyesi dersleri için e-öğrenmeye yönelik öğrenci görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. COVID-19 salgınından önce moda tasarımı sektöründe uygulamalar dijital yüzeyde gerçekleştirilirken eğitim ve öğretim süreçlerinde e-öğrenme yöntemi yaygın olmamıştır. Türkiye'de moda tasarımı alanında lisans eğitimi veren yükseköğretim kurumlarının çoğu için e-öğrenme ilk kez salgın döneminde uygulanmıştır. Bu ani geçiş ile e-öğrenme

sürecinde öğrenciler ve eğitimciler için uygulamalı derslere ilişkin içerik, değerlendirme süreçlerinde, sistem kullanımlarının, eğitim materyallerinin nasıl olacağı konusunda karmaşıklıklar söz konusu olmuştur. Etkili e-öğrenmenin nasıl sağlanacağını belirlemek için, *Moda Tasarımı alanındaki atölye derslerinde e-öğrenme yöntemine ilişkin Öğrenci Görüşleri nasıldır?* Sorusu ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte çalışma kapsamında aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

- 1- Öğrencilerin çevrimiçi eğitimde kullanılan sisteme yönelik görüşleri nelerdir?
- 2- Öğrencilerin e-öğrenme yöntemi ile ders işleyişine yönelik görüşleri nelerdir?
- 3- Öğrencilerin e-öğrenme yöntemi ile değerlendirme süreçlerine ilişkin görüşleri nelerdir?
- 4- Öğrencilerin e-öğrenme yöntemi ile uygulanan derslerde öğrenim çıktıklarına yönelik görüşleri nelerdir?

Lisans eğitimi programlarında çevrimiçi eğitimin yaygınlaşması konusunda diğer disiplinlere göre tasarım programlarında daha yavaş benimsenmiştir. Tasarım eğitimi, büyük ölçüde stüdyo ve atölye tabanlı öğrenme ve öğretmeye dayalıdır. Bir tasarım atölyesinde öğrenciler genellikle açık uçlu sorunlara yanıt vermeyi gerektiren projeler üzerinde çalışırlar. Projeler kurgusal veya gerçek projeler ve önemli uygulamalı etkinlikler olabilir. Stüdyo veya atölye tabanlı öğrenme “yaparak öğrenme” pedagojik kavramı etrafında ve Kolb'un (1984) deneyimsel öğrenme modeline dayandırılmıştır (Fleischmann, 2020). Uzun süreli beceri öğretimleri gereken mesleki eğitimin aksine e-öğrenme yönteminde kısa süreli videolar tercih edilmektedir. Mesleki eğitim kurumların yüz yüze eğitime kıyasla daha düşük eğitim etkinliği ve etkileşim eksikliğinden dolayı e-öğrenmeyi kullanmakta tereddüt etmektedirler (Im, 2021). Birçok literatür kaynağı e-öğrenmenin gelişebileceğini gösterse de mesleki eğitimde öğretme ve öğrenme, programlarına entegrasyonu açısından karmaşık bir süreç olarak belirtilmektedir (Balanskat vd., 2006). E-öğrenmeyi benimseme konusunda engeller arasında öğretmen davranışları, mesleki eğitim ve öğretim kurumlarında modern teknolojik altyapı ihtiyaçları olarak sıralanabilir (Brolpito vd., 2016). Mesleki eğitimde e-öğrenmeye karşı olumsuz tutumlara karşın moda tasarımı programlarındaki e-öğrenme uygulamaları ise yeni bir döneme girmiştir. Dünyanın birçok ülkesinde eğitim-öğretim yapan CSM, FIT, Polimoda ve Istituto Marangoni gibi büyük moda akademileri e-öğrenme yöntemine geçmişlerdir (Arnett, 2020; Çeğindir ve Öz, 2020). Moda tasarımı eğitimi uygulamalı bir program olmasına rağmen eğitim hedeflerine ulaşılması konusunda e-öğrenme etkili ve verimli bir ortam geliştirmekte, böylece öğrenciler ders kazanımlarında yeterliliğe ulaşabilmektedirler (Wiana, 2017). Moda ve tekstil alanı için e-öğrenme kaynakları öğrencilere, araştırmacılara, akademisyenlere ve profesyonellere fayda sağlamaktadır (Shin & Cassidy 2015). Moda ve tekstil endüstrisindeki güncel ve kritik konular, çok çeşitli web tabanlı bilgi platformları ve teknolojiyle geliştirilmiş ortamlar aracılığıyla öğrencilerin küresel boyutta akademik ufkunun genişletilmesine katkıda bulunmaktadır (McGrew vd., 2018). E-öğrenme yöntemi ile yapılan uygulamalarda birçok zorluk da yaşanmıştır. Bunlar ders materyalleri, ekipman ve platformların ekstra maliyet oluşturmalarıdır (Ng 2022). İngiltere hükümeti ticari raporlarında, moda endüstrisindeki mevcut ve mezun olan öğrencilerin dikiş becerisinin yeterli olmadığı belirtilmektedir. Tespit edilen beceri açığının veya dikiş becerilerindeki uzmanlık eksikliğinin okul eğitimlerindeki önceliklerin ve toplumsal tutumlardaki değişikliklerin bir sonucu olabileceği düşünülmektedir. Tasarımcının kariyer gelişiminde dikiş becerisinin ve bilgisinin önemi büyüktür. Dikiş tipleri ve yapım yöntemleri hakkında bilgi ve beceri eksikliğinden dolayı yaratıcı tasarımların ürün olarak sunulmasında güçlük yaşanmaktadır (Romeo & Lee, 2013). Moda tasarımı lisans programlarında temel derslerden olan Moda Atölyesi I ve II dersleri genel olarak öğrencilerin dikim teknik becerini geliştirmeyi amaçlar. Bu derslerin e-öğrenme yöntemi ile uygulanmasından dolayı etkinliği tespit etmek ve önerilerde bulunmak bu alana katkı sağlayacaktır.

Yöntem

Çalışmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Betimsel tarama modeli geçmişte ya da halen mevcut olan bir durumu var olduğu şekilde ortaya koymayı amaçlayan yaklaşımlardır (Karasar, 2012). Araştırma verileri anket formu kullanılarak dijital ortamdan elde edilmiştir.

Şekil 1. Araştırma Modeli

Çalışmanın evrenini Türkiye’de Moda Tasarımı alanında lisans eğitimi alan öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem ise Selçuk Üniversitesi Moda Tasarımı Lisans eğitiminde öğrenim görmeye devam eden öğrencilerdir. Araştırmanın örnekleme amaçlı benzeşik örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Amaçlı örnekleme yöntemi, olasılık temelli olmayan bir örnekleme yaklaşımıdır. Araştırmanın amacına uygun bilgi açısından yeterli durumları belirleyerek derinlemesine araştırma yapılmasını olanak sağlayan amaçlı örnekleme, belli ölçütleri veya niteliklere sahip olan bir veya daha fazla özel durumlarda araştırılmak istendiğinde tercih edilmektedir (Büyükköztürk vd., 2012). Benzeşik örnekleme, homojen örneklemede amaç, küçük ve homojen bir örnekleme ele alarak belli alt grupları derinlemesine araştırmaktır (Yıldırım & Şimşek, 2006).

Moda Tasarımı Programı atölye derslerine yönelik mevcut durumun belirlenmesi, ders öğrenim çıktıları hangi düzeyde ulaşıldığını tespit etmek ve e-öğrenmenin öğrenciler üzerindeki etkilerini belirlemek amacıyla araştırma verileri anket formu ile toplanmıştır. Anket formu; 5’li Likert tipinde hazırlanmış moda Atölyesi I dersi için; çevrimiçi eğitim sistemi, ders işleyişi, değerlendirme, genel dikim becerileri, etek dikim becerileri ve pantolon dikim becerileri olmak üzere iki bölüm 7 boyutta 35 maddeden oluşmaktadır. Moda Atölyesi II dersi için hazırlanan anket formu ise; çevrimiçi eğitim sistemi, ders işleyişi, değerlendirme, kapama payı dikim becerileri, cep dikim becerileri, yaka dikim becerileri, pervaz dikim becerileri, kol dikim becerileri, bluz dikim becerileri ve elbise dikim becerileri olmak üzere iki bölüm 10 boyutta 42 maddeden oluşmaktadır.

Anket formunun birinci bölümü, e-öğrenmenin teknik, değerlendirme ve ders işleyiş süreçlerindeki memnuniyet ve tutum boyutlarının ölçülmesinde Baltacı vd. (2021) tarafından geliştirilen “Üniversite Öğrencilerine Yönelik Uzaktan Eğitim Uygulamaları İçin Bir Memnuniyet Ölçeği Önerisi”, Kolburan vd. (2015) “E-Derslere Yönelik Memnuniyet Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması”, Kışla (2016) tarafından geliştirilen “Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirme Çalışması” ve Aydın vd. (2021) tarafından geliştirilen “Hemşirelik Öğrencilerinin E-Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği: Metodolojik Bir Çalışması”nda yer alan ifadelerden türetilerek oluşturulmuştur. Anket formunun ikinci bölümünde ise öğrencilerin ders öğrenim çıktılarına hangi düzeyde ulaştıklarını tespit etmek için ders öğrenim çıktılarına yönelik ifadeler yer almıştır.

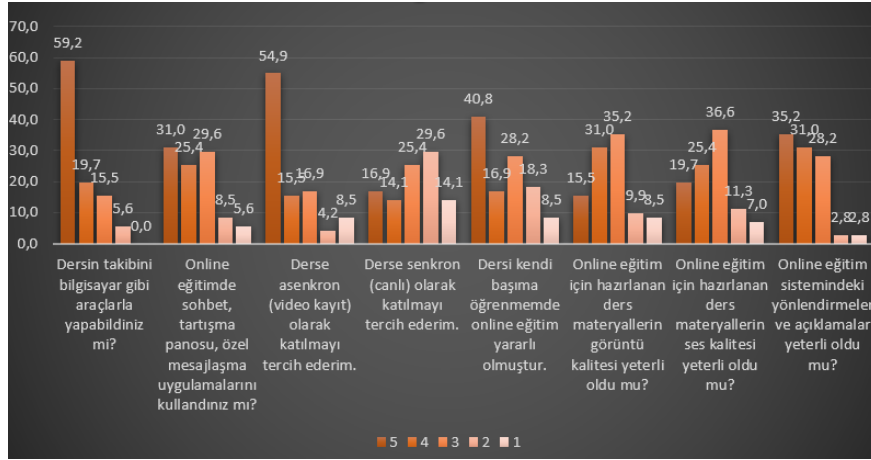
Araştırma verileri toplamak amacıyla oluşturulan anket formun etik kurul izni alındıktan sonra Selçuk Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Moda Tasarımı Bölümü 2021-2022 eğitim-öğretim yılı içerisinde pandemiden dolayı zorunlu olarak uzaktan eğitim yapılan 1. ve 2. sınıf moda atölyesi dersini alan toplam 77 öğrencinin tamamına uygulanmıştır. Anket formlarından elde edilen veriler SPSS programında analiz edilerek, frekans ve yüzdelik olarak hesaplanmış ve ilgili sonuçlar grafiklerde sunulmuştur.

Araştırmanın etik izni, Selçuk Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanlığı Bilimsel Etik Değerlendirme Kurulu'ndan alınmıştır (Tarih:20/09/2021 ve Sayı: 05).

Bulgular

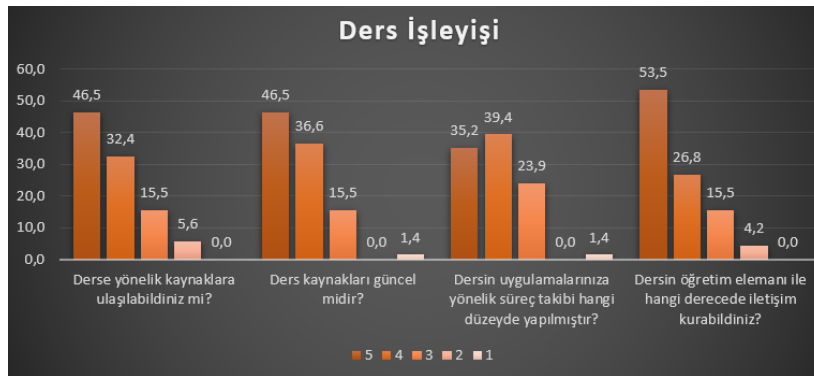
Moda tasarım alanında e-öğrenmenin etkinliğinin belirlenmesi amacıyla yürütülen çalışmada, elde edilen veriler çevrimiçi eğitim sistemi, ders işleyişi, değerlendirmesi, Moda Atölyesi I ve II dersine

ilişkin ders öğrenim çıktıları olarak başlıklandırılmıştır. Bu kapsamda katılımcıların ifadeleri üzerinden yapılan analizler doğrultusunda bulgular aşağıda yer alan grafiklerde verilmiştir.

Grafik 1. Çevrimiçi eğitim sistemi

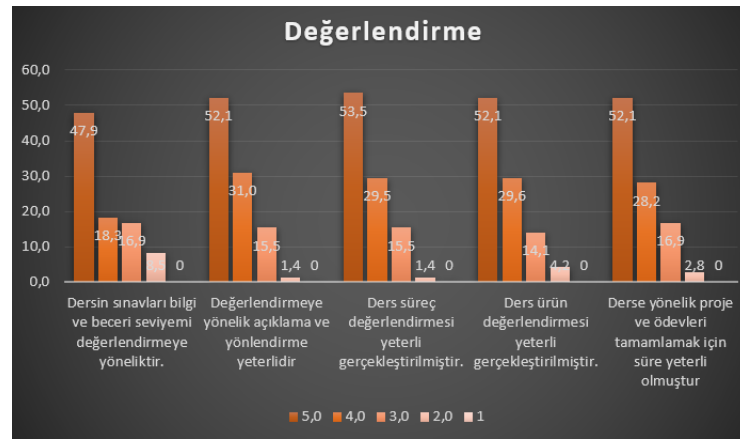
Moda Atölyesi I ve II derslerine ilişkin çevrimiçi eğitim sistemine yönelik görüşlerinin yer aldığı grafik 1'e göre; öğrencilerin %59.2'sinin ders takibini bilgisayardan yaptıkları, % 31'i çevrimiçi eğitimde sohbet, tartışma panosu, özel mesajlaşma uygulamalarını çok iyi kullandıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin %54.9'u derse asenkron (video kayıt) olarak katılmayı daha fazla tercih ettiklerini, %29.6'sı derse senkron (canlı) olarak katılmayı istemediklerini ifade etmişlerdir. Bu durumun uygulamalı dersler için asenkron derslerin video kayıtlarını birden fazla kez izleme, kayıtları duraklatma imkânı sunması ve esneklik sağlamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Dersleri kendi başlarına öğrenmelerinde çevrimiçi eğitimin çok yararlı olduğunu ifade eden öğrencilerin oranı %40.8'dir. E-öğrenme ile öğrenciler bireyselleşmektedir. Öğrenciler öğretim elemanı rehberliğinde kendi ders planlamasını yapabilir, eğitim öğretim sürecinde yetkin olarak ilgilerini keşfedebilir ve kendi öğrenme yöntemini bulup öğrenmesini şekillendirebilir (Özdemir, 2013). Öğrencilerin %35.2'si çevrimiçi eğitim için hazırlanan ders materyallerin görüntü kalitesini, %36.6'sı ses kalitesi kısmen yeterli bulmuştur. Çevrimiçi eğitimin ses ve görüntü kalitesini yetersiz olarak ifade etmelerinin nedeni Covid-19 salgını nedeniyle internet kullanımının artması sebebiyle internet bağlantılarının yetersiz kalması olduğu düşünülmektedir. Ayrıca salgın nedeniyle ani ve acil olarak uzaktan eğitime geçiş döneminde ders öğretim elemanlarının yeterli düzeyde ders içerik ve materyal hazırlama imkân, koşul, alt yapı ve zamanlarının olmadığı varsayılmaktadır. Buna rağmen öğrencilerin çoğu çevrimiçi eğitim sistemindeki yönlendirme ve açıklamaları yeterli olduğunu ifade etmişlerdir.

Grafik 2. Ders işleyişi

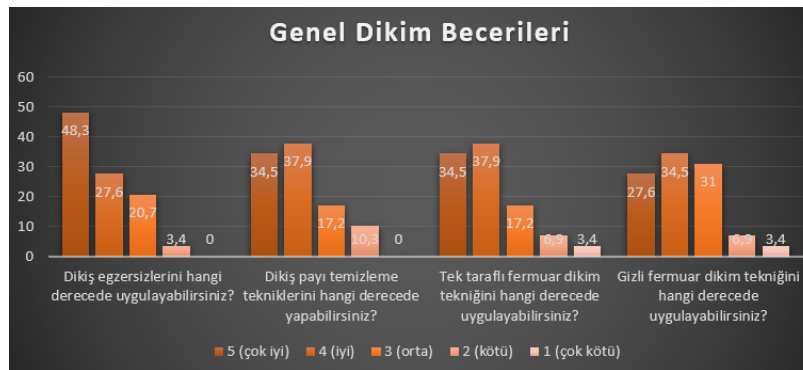
Moda Atölyesi I ve II derslerine ilişkin çevrimiçi ders işleyişine yönelik ifadelerin yer aldığı grafik 2'ye göre öğrencilerin %46.5'i ders kaynaklarına ulaşabildiklerine ve dersin öğretim elemanı ile iletişim kurabildiklerine tamamen katıldıklarını ifade etmişlerdir. Skahill (2003); kurum, öğrenci ve

personel etkileşimlerinin çevrimiçi eğitimde yüksek düzeyde önemli olduğunu ve bu durumun öğrencilerin memnuniyetine katkıda bulunduğunu belirtmiştir. Ayrıca, 19 ile 29 yaş arasındaki genç yetişkinlerin kariyer gelişim sürecinde etkileşim oldukça önemlidir (Arnett, 2004). Bu dönemde duygusal destek için akranlarına, ebeveynlere ve diğer yetişkinlere güvenmeyi öğrenirler. Çünkü eğitimcilerin öğrenme sürecinde danışmanlık yapması, tavsiye vermesi, yol göstermesi öğrencilerin yetkinliğini artırmaktadır (Hamilton & Hamilton, 2004). Başarılı çevrimiçi eğitimin anahtarı öğretmen-öğrenci etkileşimleri olduğundan, bu bağlantılar ne kadar sık gerçekleşirse öğrencilerin derslerine o kadar bağlı olduğu belirtilmiştir (Rao & Tanners, 2011). Öğrencilerin %53.5' i bu süreçte dersin öğretim elemanı ile çok iyi iletişim kurabildiklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin %46.5'i ders kaynaklarının güncel olduğunu ifade etmişlerdir. Başaran vd., (2020) çevrimiçi eğitimde hem öğrencinin derse karşı ilgisini çekebilmek hem de kalıcı ve etkili öğrenme sağlamak için daha dikkat çekici içerikler ve daha fazla somut materyal hazırlanması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu konuda çevrimiçi eğitim derslerinin eksikleri olduğu ve geliştirilmesi gerekliliği vurgulanmıştır. Öğrencilerin %39.4'ü dersin uygulamalarına yönelik süreç takibinin iyi düzeyde yapıldığını düşünürken, %23.9'u orta düzeyde olduğu görüşündedir. Çevrimiçi eğitimde uygulamalı derslerde süreç takibinin kolay olmadığı düşünülmektedir.

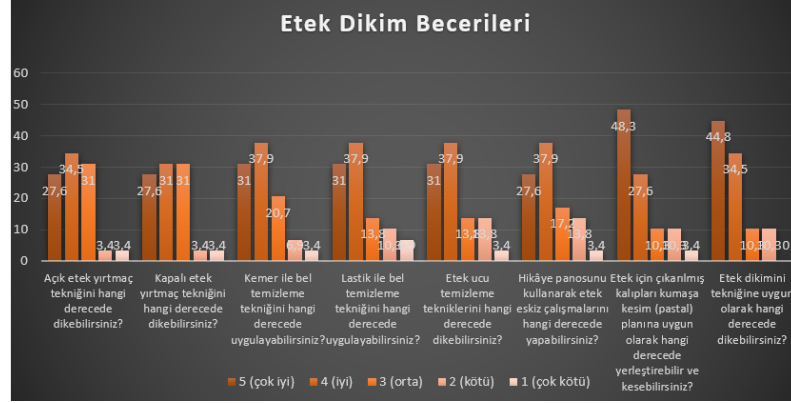
Grafik 3. Değerlendirme

Moda Atölyesi I ve II derslerine ilişkin değerlendirmeye yönelik ifadelerin yer aldığı grafik 3'e göre öğrencilerin %47.9'u dersin sınavlarının bilgi ve beceri seviyelerini çok iyi düzeyde değerlendirdiğini belirtmişlerdir. Değerlendirmeye yönelik açıklama ve yönlendirmelerin iyi düzeyde olduğunu belirten öğrencilerin oranı %52.1'dir. Öğrencilerin %53.5'i ders sürecine yönelik değerlendirmelerin, %52.1'i ürün değerlendirmesinin çok iyi olduğunu ifade etmişlerdir. Öğrencilerin %52.1'i derse yönelik proje ve ödevleri tamamlamak için sürenin çok yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Bulgulara göre çevrimiçi eğitimde değerlendirmelere ilişkin ifadelerin hepsine öğrenciler olumlu yönde görüş bildirmişlerdir.

Grafik 4. Genel Dikim Becerileri

Moda Atölyesi I dersine ilişkin genel dikim becerilerine yönelik ifadelerin yer aldığı grafik 4'e göre öğrencilerin %48.3'ü dikiş egzersizlerini çok iyi uygulayabildiklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin %37.9'u dikiş payı temizleme tekniklerini iyi uygulayabildiklerini belirtmişlerdir. Tek taraflı fermuar dikim tekniğini öğrencilerin %37.9'u iyi derecede yapabildiklerini düşünmektedirler. Öğrencilerin %34.5'i iyi derecede gizli fermuar dikebildiklerini belirtmişlerdir. Bulgulara göre genel dikim becerilerinin uygulanmasına ilişkin öğrencilerin çevrimiçi eğitim ile yapılan öğretimde sorun yaşamadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Grafik 5. Etek Dikim Becerileri

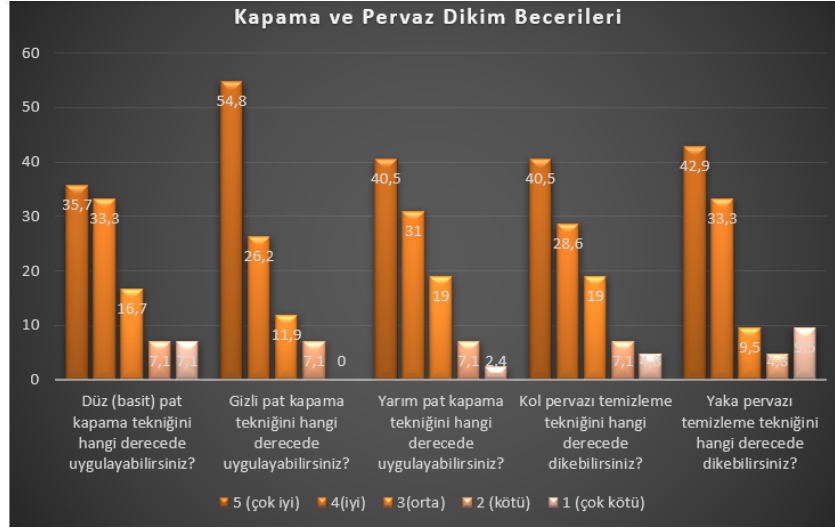
Moda Atölyesi I dersine ilişkin etek dikim becerilerine yönelik ifadelerin yer aldığı grafik 5'e göre öğrencilerin %34.5'i açık etek yırtmaç dikim tekniğini iyi uygulayabildiklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin %31'i kapalı etek yırtmaç dikim tekniğini iyi ve orta derecede dikebilmektedirler. Öğrencilerin %37.9'u kemer ve lastik ile bel temizleme tekniklerini, tek ucu temizleme tekniklerini ve hikâye panosunu kullanarak etek eskiz çalışmalarını iyi derecede uygulayabildiklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin %48.3'ü etek için çıkarılmış kalıpları kesim planına uygun olarak kumaşa yerleştirebilmektedir. Öğrencilerin %44.8'i çok iyi düzeyde etek dikebildiklerini düşünmektedir. Bulgulara göre öğrencilerin genelinde etek dikim becerilerini çok iyi ve iyi derecede uygulayabildikleri sadece kapalı yırtmaç tekniğini uygulamada biraz güçlük yaşadıkları sonucu ortaya çıkmıştır.

Grafik 6. Pantolon Dikim Becerileri

Moda Atölyesi I dersine ilişkin pantolon dikim becerilerine yönelik ifadelerin yer aldığı grafik 6'ya göre öğrencilerin %24.1'i pantolon patletini orta ve kötü derecede uygulayabildiklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin %37.9'una göre pantolon cep çalışma tekniklerini ve hikâye panosu kullanarak pantolon eskiz çalışmalarını iyi derecede yapabilmektedirler. Öğrencilerin %41.4'ü tasarım öğelerini ve günün trenlerini kullanarak pantolonu çok iyi derecede dikebildiklerini düşünmektedirler. Öğrencilerin geneli pantolon dikim becerilerinin çoğunu çok iyi ve iyi derecede uygulayabildiklerini ifade etmektedirler. Çalışma kapsamında öğrencilerin yalnızca pantolon patletli fermuar dikim tekniğini

uygulamada zorlandıkları belirlenmiştir. Pantolon patletinin çok fazla aşamadan oluşan bir teknik olması ve uygulama adımlarının karışması söz konusudur. Yüz yüze atölye ortamında üç boyutlu yerleştirme, iğneleme, katlama, çevirme, döndürme işlemleri her bir öğrenciye birinci sınıf olmaları nedeniyle bireysel yapılmaktadır. Yanlış işlemler öğretim elemanı tarafından parça üzerinde yeniden gösterilmekte ve gereken düzeltmeler adımlar ilerlemeden yapılmaktadır. Bu nedenle uzaktan eğitim sürecinde yanlışlarının düzeltilmesi konusunda da öğrencilerin bu beceriyi kazanmada zorlandığı düşünülmektedir.

Grafik 7. Kapama ve Pervaz Dikim Becerileri

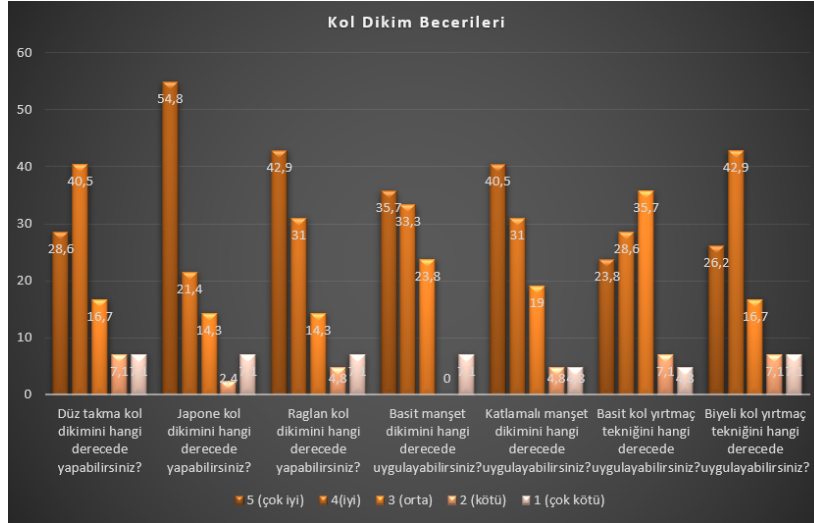
Moda Atölyesi II dersine ilişkin kapama ve pervaz dikim becerilerine yönelik ifadelerin yer aldığı grafik 7'ye göre öğrencilerin %35,7'si düz (basit) pat kapama tekniğini çok iyi uygulayabildiklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin %54,8'ine göre gizli pat kapama tekniğini çok iyi dikebilmektedirler. Öğrencilerin %40,5'i yarım pat kapama ve kol pervazı temizleme tekniğini çok iyi derece uygulayabildiklerini, %42,9'u yaka pervazı temizleme tekniğini çok iyi uygulayabildiklerini ifade etmişlerdir. Bulgulara göre öğrencilerin çoğunun çevrimiçi eğitim ile yapılan kapama payı ve pervaz dikim tekniklerinin uygulanmasına ilişkin öğretimde sorun yaşamadığı tespit edilmiştir.

Grafik 8. Cep ve Yaka Dikim Becerileri

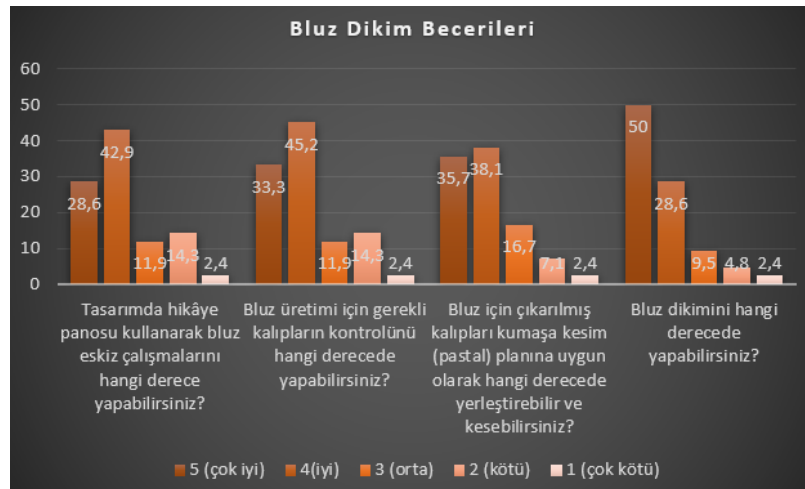
Moda Atölyesi II dersine ilişkin cep ve yaka dikim becerilerine yönelik ifadelerin yer aldığı grafik 8'e göre öğrencilerin % 42,9'u applike cep tekniğini çok iyi dikebildiklerini düşünmektedirler. Öğrencilerin %50'si torba cep dikimini çok iyi uygulayabildiklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin

%31'i ayaklı gömlek yaka, %45.2'si erkek yaka dikim tekniğini çok iyi uygulayabildiklerini ifade etmişlerdir. Şömiziye yaka tekniğini öğrencilerin %35.7'si iyi dikebildiğini belirtmişlerdir. Çalışma kapsamında cep ve yaka dikim tekniklerinin uygulanmasına ilişkin öğrencilerin çevrimiçi eğitim ile yapılan öğretimde sorun yaşamadığı görülmüştür. Ancak şömize yaka dikim tekniklerine ilişkin ders materyallerinin detaylandırılması gerektiği düşünülmektedir.

Grafik 9. Kol Dikim Becerileri

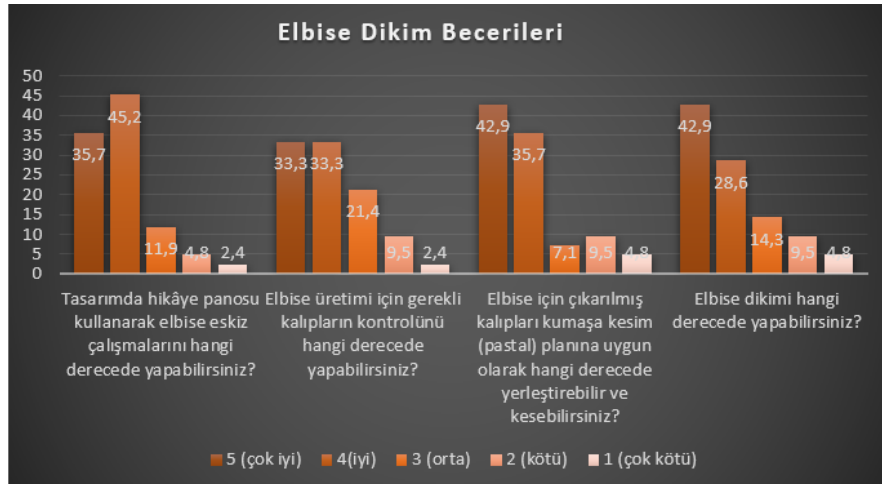
Moda Atölyesi II dersine ilişkin kol dikim becerilerine yönelik ifadelerin yer aldığı grafik 9'a göre öğrencilerin %40.5'i düz takma kol dikimini iyi derece uygulayabildiklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin %54.8'i japone kol, %42.9'u raglan kol dikimini çok iyi derece uygulayabildiklerini düşünmektedirler. Öğrencilerin %40.5'ine göre katlamalı manşeti, %35.7'sine göre basit manşeti çok iyi derecede dikebilmektedirler. Öğrencilerin %35.7'i basit kol yırtmaç tekniğini orta derece uygulayabildiklerini ifade etmişlerdir. Biyeli kol yırtmaç tekniğini öğrencilerin %42.9'una göre iyi derecede uygulayabilmektedirler. Öğrencilerin yanıtlarına göre kol dikim becerilerinden kol yırtmaç dikim tekniklerini uygulamada zorlandıkları tespit edilmiştir.

Grafik 10. Bluz Dikim Becerileri

Moda Atölyesi II dersine ilişkin bluz dikim becerilerine yönelik ifadelerin yer aldığı grafik 10'a göre öğrencilerin %42.9'u tasarımda hikâye panosu kullanarak bluz eskiz çalışmalarını iyi derecede yapabildikleri belirlenmiştir. Öğrencilerin %45.2'sine göre bluz üretimi için gerekli kalıpların kontrolünü iyi derece yapabilmektedirler. Öğrencilerin %38.1'i bluz için çıkarılmış kalıpları kumaşa kesim (pastal) planına uygun olarak iyi derecede yerleştirebildiklerini düşünmektedirler. Öğrencilerin

%50'si bluz dikimini çok iyi uygulayabildiklerini belirtmişlerdir. Çalışmaya göre öğrencilerin geneli bluz dikim becerilerini çok iyi ve iyi derecede uygulayabildiklerini düşünmektedirler.

Grafik 11. Elbise Dikim Becerileri

Moda Atölyesi II dersine ilişkin elbise dikim becerilerine yönelik ifadelerin yer aldığı grafik 11'e göre öğrencilerin %45.2'si tasarımda hikâye panosu kullanarak elbise eskiz çalışmalarını iyi derecede uygulayabildiklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin %33.3'üne göre elbise üretimi için gerekli kalıpların kontrolünü çok iyi ve iyi derece yapabilmektedirler. Öğrencilerin %42.9'u elbise için çıkarılmış kalıpları kumaşa kesim (pastal) planına uygun olarak çok iyi derecede yerleşim yaptıklarını düşünmektedirler. Elbise dikim becerisini öğrencilerin %42.9'u çok iyi derecede uygulayabildiklerini belirtmişlerdir. Elbise dikim becerilerine yönelik soruların geneline öğrenciler çok iyi ve iyi derecede uygulayabildiklerini ifade etmektedirler.

Sonuç

Moda Tasarımı programında Moda Atölyesi I ve II dersinin uzaktan eğitim yöntemi ile verilmesine yönelik öğrenci görüşleri incelendiğinde öğrencilerin video uygulamalarını sonradan izleyerek yapmayı tercih ettikleri, canlı derslere katılmayı istemedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Özellikle uygulamalı olan ve işbirlikçi öğrenmeyi gerektiren dersler olmasına rağmen öğrenciler kendi başlarına öğrenmede çevrimiçi eğitimin faydalı olduğu konusunda olumlu cevap vermişlerdir. Bu konuda uzaktan eğitim sistemindeki sohbet, tartışma panosu, özel mesajlaşma uygulamalarını sık kullandıklarını belirtmişlerdir. E-öğrenme sürecinde en çok kaygılanan konularından biri de öğrenci-öğretmen, öğrenci-öğrenci arasında etkileşim nasıl sağlanacağıdır. E-öğrenme kurslarında sınıf etkileşiminin yerini genellikle tartışma panoları, eşzamanlı sohbet, elektronik bülten panoları ve e-postalar ile sanal etkileşimli etkinlikler alır (Anna, 2013). Öğrenciler uzaktan eğitim sistemindeki görüntü ve ses kalitesinin kısmen iyi olduğunu ifade etmişlerdir. Peng vd. (2006) bilgisayar ve internet içeren teknik becerilerin, öğrencilerin web tabanlı öğrenme ortamlarındaki performansını ile ilişkili olduğu sonucu da araştırma sonucunu desteklemektedir.

Sonuçlara göre çevrimiçi eğitim sistemindeki açıklamalar öğrenciler tarafından yeterli bulunmuştur. Öğrenciler ders kaynaklarına rahat ulaşabildiklerini, kaynakların güncel olduğunu, dersin süreç takibini yapabildiklerini, dersin öğretim elemanı ile iyi derecede iletişim kurabildiklerini ifade etmişlerdir. E-öğrenme yönteminde öğrenci-öğretmen arasındaki etkileşim ve ders içerikleri oldukça önemlidir. E-öğrenme içerik ve materyallerinin hazırlık süreci geleneksel derslere göre daha fazla zaman aldığı belirtilmektedir (Crawford-Ferre & Wiest, 2012; Gabriel & Kaufield, 2008; Sun & Chen, 2016). Atölye dersleri için ders ve içeriklerinin doğru ve etkin olarak belirlenmesi e-öğrenme kalitesinin yükseltilmesine katkıda bulunur. Öğretim materyalleri öğrenciyi motive etmede ve bilginin kalıcılığını sağlamada katkı sağlamaktadır. Atölye dersleri öğrencilerin yeni bilgileri, becerileri ve davranışları

öğrenmek için aktif olarak yer aldığı uygulamalı derslerdir. Bu nedenle bilişsel bilgi aktarımı uzaktan eğitimde nispeten daha kolayken özellikle becerileri ve tutumları öğretme ve öğrenme sürecinde zorluklar ve belirsizlikler yaşanabilir. Öğrenciler sınavların bilgi ve beceri seviyelerini değerlendirdiğine, değerlendirmeye yönelik açıklama ve yönlendirmelerin yeterli olduğuna, ürün değerlendirmesinin yeterli olduğuna, proje ve ödevleri hazırlamada tanınan sürenin yeterli olduğuna yönelik olumlu ifadeler belirtmişlerdir.

Moda atölyesi I dersi için; genel dikim becerileri, etek dikim becerileri ve pantolon dikim becerileri olmak üzere üç kategori yer almaktadır. Öğrenciler genel dikim becerilerini iyi düzeyde uyguladıklarını ifade etmelerine rağmen pantolon dikim becerilerinden fermuarlı patlet dikimini kısmen ve kötü düzeyde yapabildiklerini belirtmişlerdir.

Moda atölyesi II dersi için kapama payı, pervaz, cep, yaka, kol dikim becerileri, bluz ve elbise dikim becerisini ölçmeye yönelik yedi boyut yer almaktadır. Öğrencilerin kapama payı, pervaz ve yaka dikim becerilerini iyi düzeyde uyguladıkları fakat kollarda basit kol yırtmaç tekniğini kısmen didebildikleri sonucu ortaya çıkmıştır.

Genel olarak değerlendirildiğinde öğrencilerin uzaktan eğitimden memnun oldukları, Moda Atölyesi dersleri için uygulamaya yönelik belirli konularda problem yaşadıkları ortaya çıkmıştır. Tasarım alanlarında özellikle Bauhaus döneminden beri usta çırak ilişkisi içerisinde, atölye ortamında zaman sınırlaması olmadan gerçekleştirilen mesleki uygulamaların uzaktan eğitim yoluyla belirli bir zaman ve ortam sınırı içerisinde gerçekleştirilmesi birçok parametreye bağlı olarak zordur. Buna rağmen özellikle teknik ve analitik aşamalar gerektiren uygulama parçalarında problem yaşamalarına rağmen uzaktan eğitimden memnun olmaları dikkat çekici bir sonuçtur. Bu durumun öğrencilerin konfor alanlarında derslere katılmak konusunda rahatlıklarını ön plana koymalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

2021-2022 eğitim-öğretim yılı Moda Tasarımı Bölümü değerlendirme raporunda Moda Atölyesi I dersinin genel başarı oranı %65.41, Moda Atölyesi II dersinin genel başarı oranı ise %79.16 olarak belirlenmiştir. İlgili atölye derslerinin başarı ortalamaları önceki yıllara oranla düşük çıkmıştır. Buna göre atölye derslerine ilişkin öğrencilerin uzaktan eğitim ile ilgili olumlu görüşleri, başarıları ile doğru orantılı değildir. Sınıf olarak başarı yüzdeleri düşük olmasına rağmen uzaktan eğitimden önemli oranda memnun olmaları dikkat çeken bir çelişkidir. Benzer şekilde öğrenciler bu durumdan memnun olmasına rağmen atölye derslerini yürüten öğretim elemanları uzaktan eğitim olması nedeniyle öğrencilerin 1/3'ünün derse katılım sağlamadıklarını bildirilmişlerdir. Başarısız olarak tespit edilen atölye ödevlerinin ve sınavlarının nedenleri öğretim elemanları tarafından; uzaktan eğitim ile yürütülen dersleri öğrencilerin izlemedikleri, zaman yönetimini kendi kendilerine yapamadıkları, özellikle son haftalarda işlenen derslerle ilgili ödevleri yetiştiremedikleri, ödevlerde ve uygulamalardaki detayları atladıkları ve doğru teknikleri uygulamadıkları, bütüncül bir bakış açısına sahip olmadıkları, derslerin uzaktan eğitim ile asenkron işlenmesinden kaynaklı hataları birebir gösterme ve geri bildirim imkanının olmaması, devam zorunluluğunun bulunmaması, senkron işlenen derslerde düzenli derse girişin yapılmaması, daha önceki öğrendiği bilgiyi transfer edememeleri, alt yapı ve malzeme temini konusunda eksiklikleri olmaları, sistemden kaynaklı ses ve görüntü problemleri şeklinde ifade edilmiştir. Bu derslerin başarı seviyesini arttırmaya yönelik öğretim elemanları; öğrenciye ek araştırma ve uygulama ödevlerinin verilmesi, derslerde daha fazla uygulama yapmalarının sağlanması, haftalık öğrenci ödev takibi ile hatalarının düzeltilmesi, geri dönüş sağlanması, ders materyallerinin geliştirilmesi, ders yüklemelerinde alternatif sistemlerin kullanılması, alternatif metotlarla öğrenme yöntemlerinin çeşitlendirilmesi gibi öneriler sunmuşlardır.

Öğrenci başarıları ile memnuniyet düzeyleri kıyaslandığında başarı ortalamalarının önceki yıllara göre düşük olması bu durumu desteklemektedir. Bu konuda deneysel çalışmaların yapılması sonraki çalışmalar için önerilmektedir.

Kaynakça

- Akyürek, R. (2020). The Views of Lectures about Distance Music Education Process in the Pandemic Period. *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 5(13), 1790-1833.
- Anna, Y. N. (2013). Comparing the effectiveness of classroom and çevrimiçi learning: Teaching research methods. *Journal of Public Affairs Education*, 19(2), 199-215.
- Arnett, G. (2020). Vogue Business. The world's top fashion schools scramble to teach rising talent remotely. <https://www.voguebusiness.com/fashion/fashion-schools-remote-working-csmifm-polimoda>.
- Aydın, M., Şahin, C. & Kulakaç, N. (2021). Hemşirelik öğrencilerinin E-Öğrenmeye Yönelik Tutum Ölçeği: Metodolojik bir çalışma. *Türkiye Klinikleri Hemşirelik Bilimleri Dergisi*.
- Attwell, G. (2007) Personal Learning Environments—The Future of eLearning? *Elearning Papers*, 2, 1-8.
- Balanskat, A., Blamire, R., & Kefala, S. (2006). The ICT impact report: A review of studies of ICT impact on schools in Europe, European Commission, Brussels. Retrieved from <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/unpan/unpan037334.pdf>
- Baltacı, A., Mercan Annak, İ., Akbay, C., Akaydın, H., Sökmensüer, T. Ş. (2021). Üniversite Öğrencilerine Yönelik Uzaktan Eğitim Uygulamaları İçin Bir Memnuniyet Ölçeği Önerisi. 2. Uluslararası İstanbul Modern Bilimsel Araştırmalar Kongresi. 23-25 Aralık 2021, İstanbul.
- Başaran, M., Doğan, E., Karaoğlu, E., & Şahin, E. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi sürecinin getirisi olan uzaktan eğitimin etkililiği üzerine bir çalışma. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 368-397.
- Brolpito, A., Lightfoot, M., Radisic, J., & Scepanovis, D. (2016). Digital And Çevrimiçi Learning In Vocational Education And Training In Serbia, European Training Foundation. Retrieved From [https://www.etf.europa.eu/webatt.nsf/0/DC024C02AA9B9384C12580280043A0B6/\\$file/DOL%20in%20VET%20in%20Serbia.pdf](https://www.etf.europa.eu/webatt.nsf/0/DC024C02AA9B9384C12580280043A0B6/$file/DOL%20in%20VET%20in%20Serbia.pdf).
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç, Ç., E., Akgün, Ö., E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2012). Bilimsel araştırma yöntemleri (11. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Chandasiri, O. (2020). The Covid-19: impact on education. *Journal of Asian and African Social Science and Humanities*, 6, 37-42.
- Crawford-Ferre, H. G., Wiest, L. R. (2012). Effective Çevrimiçi Instruction in Higher Education. *The Quarterly Review of Distance Education*, 13(1), 11-14.
- Daubney, A., & Fautley, M. (2020). Editorial Research: Music education in a time of pandemic. *British Journal of Music Education*, 37(2), 107-114. (31)
- Dutton, J., Dutton, M., Perry, J. (2001'a). Do Çevrimiçi Students Perform as Well as Lecture Students? *Journal of Engineering Education*, 90(1), 131-136.
- Dutton, J., Dutton, M., Perry, J. (2002 b). How Do Çevrimiçi Learning Students Differ from Lecture Students? *Journal of Asynchronous Learning Networks*, 6(1). Retrieved from http://onlinelearningconsortium.org/sites/default/files/v6n1_dutton_1.pdf
- Ergin, D. Y., Gurbuz, A., & Sakarya, G. (2021). Fine Arts Education with Distance Education in Pandemic Period. *Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET*, 20(3), 72-84.
- Fleischmann, K., (2020). Online design education: Searching for a middle Ground. *Arts and Humanities in Higher Education*.19(1) 36-57.
- Im, T. (2021). Online And Blended Learning in Vocational Training Institutions in South Korea. *Knowledge Management & E-Learning*, 13(2), 194-208. <https://doi.org/10.34105/j.kmel.2021.13.011>
- Halaçeli M., H., & Yılmaz, H. (2021). Covid 19 Sürecinde Moda Tasarımında Sürdürülebilirlik Yaklaşımları. *Idil*, 88 (Aralık): s. 1747-1757. doi: 10.7816/idil-10-88-04.
- Hamilton, D., Dahlgren, E., Hult, A., Roos, B., & Söderström, T. (2004). When performance is the product: Problems in the analysis of online distance education. *British Educational Research Journal*, 30(6), 841-854.

- Hopcraft, A. (2002). Commentary. E-learning and Educational Diversity. *Nurse Education Today*, 26, 494–500.
- Hung, M. L., Chou, C., Chen, C. H., & Own, Z. Y. (2010). Learner readiness for online learning: Scale development and student perceptions. *Computers & Education*, 55(3), 1080–1090. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2010.05.004>.
- Gabriel, M. A., & Kaufield, K. J. (2008). Reciprocal mentorship: An effective support for online instructors. *Mentoring and Tutoring: Partnership in Learning*, 16(3), 311–327.
- Ghavifekr, S., Wong, S., Y. (2022). Technology Leadership in Malaysian Schools: The Way Forward to Education 4.0 – ICT Utilization and Digital Transformation, *International Journal of Asian Business and Information Management*, 3:2, 1-18. DOI: 10.4018/IJABIM.20220701.0a3.
- Karasar, N. (2012). Bilimsel Araştırma Yöntemi, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kadhila, N., & Nyambe, J. (2021). Barriers to the quality of emergency online pedagogies in higher education during the COVID-19 pandemic: A case study from the University of Namibia. *Journal of Learning for Development*, 8(3), 516–531. <https://doi.org/10.56059/jl4d.v8i3.517> [Crossref], [Google Scholar]
- Kahraman, E., M., (2020). COVID-19 Salgınının Uygulamalı Derslere Etkisi ve Bu Derslerin Uzaktan Eğitimle Yürütülmesi: Temel Tasarım Dersi Örneği, *Medeniyet Sanat- İMÜ Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Dergisi*, Cilt: 6, Sayı: 1, s. 44-56, E-ISSN: 2587-1684
- Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2016). Higher education and the digital revolution: About MOOCs, SPOCs, social media, and the cookie monster. *Business Horizons*. 59(4), 441- 450. doi: 10.1016/j.bushor.2016.03
- Keswani, R. N., Sethi, A., Repici, A., Messmann, H., & Chiu, P. W. (2020). How to maximize trainee education during the coronavirus disease-2019 pandemic: perspectives from around the world. *Gastroenterology*, 159(1), 26-29.
- Kışla, T. (2016). Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği geliştirme çalışması. *Ege Eğitim Dergisi*, 17 (1), 258-271.
- Kornilov, Iu.P., Danilov, D.A., Kornilova, A.G., Golikov, A.I., & Gosudarev, I.B. (2020). Different Approaches to the Development of Online Learning in Higher Education. *Propósitos y Representaciones*, 8 (SPE3), e706. Doi: <http://dx.doi.org/10.20511/pyr2020.v8nSPE3.706>
- Kolburan-Geçer, A. ve Deveci-Topal, A. (2015). E-Derslere Yönelik Memnuniyet Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 11(4), 1272-1287.
- Kuo, Y. C., Walker, A. E., Schroder, K. E. E., Belland, B. R. (2014). Interaction, Internet Self-efficacy, and Self-regulated Learning as Predictors of Student Satisfaction in Online Education Courses”. *The Internet and Higher Education*
- Lindfors, M., Pettersson F., Olofsson, A. (2021). Conditions For Professional Digitalcompetence: The Teacher Educators’ View., 12:4, 390-409. <https://doi.org/10.1080/20004508.2021.1890936>.
- Lynch, M. (2020). E-Learning during a global pandemic. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), 189- 195. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3881785>
- Marchionini G. (2003). Video and learning redux: new capabilities for practical use. *Educ Technol-Saddle Brook Then Englewood Cliffs NJ-*. 43(2):36–41.
- McGrew, S., Breakstone, J., Ortege, T., Smith, M., & Wineburg, S. (2018). Can students evaluate online sources? Learning from assessments of civic online reasoning. *Theory & Research in Social Education*, 46(2), 165–193.
- Milman, N. B. 2015. Distance Education. *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences: Second Edition*. Vol. 6. Elsevier. <https://doi.org/10.1016/B978-0-08-097086-8.92001-4>
- Moore, M. G., & Thompson, M. M. (1990). The effects of distance learning: A summary of literature. ERIC Document Reproduction Service No. ED 330 321.
- Mortera-Gutierrez F. 2006. Faculty best practices using blended learning in e-learning and face-to-face instruction. *Int J e-Learn*. 5(3):313–337.

- Mukhtar, K., Javed, K., Arooj, M., Sethi, A. (2020). Advantages, Limitations and Recommendations for online learning during COVID-19 pandemic era. *Pakistan journal of medical sciences*, 36(COVID19-S4), S27.
- Ng, D. T. K. (2022). Online Aviation Learning Experience During The COVID-19 Pandemic in Hong Kong And Mainland China. <https://doi.org/10.1111/bjet.13185>
- Özer, B., Üstün, E. (2020). Evaluation of Students' Views on the COVID-19 Distance Education Process in Music Departments of Fine Arts Faculties. *Asian Journal of Education and Training*, 6(3), 556-568.
- Özdemir, C. (2013) Yabancılara Türkçe Öğretiminde Ders Malzemelerinin Önemi ve İşlevsel Ders Malzemelerinin Nitelikleri. *Turkish studies*, 8(1), 2049-2056.
- Rao, K., & Tanners, A. (2011). Curb Cuts İn Cyberspace: Universal İnstructional Design For Online Courses. *Journal of Postsecondary Education and Disability*, 24(3), 211-229.
- Rinaldi M. 2013. Perception of students towards e-learning. Paper presented at: 2013 IEEE 63rd Annual Conference International Council for the Educational Media (ICEM). Singapore.
- Romeo, L. D., Lee, Y.-A. (2013). Creative And Technical Design Skills: Are College Apparel Curriculums Meeting Industry Needs? *International Journal of Fashion Design, Technology and Education*, 6, 201–209. doi:10.1080/17543266.2013.78362
- Peng, H., Tsai, C.C. Wu Y.T. (2006). University students' self-efficacy and their attitudes toward the Internet: the role of students' perceptions of the Internet *Educational Studies*, 32 (1) , 73-86.
- Santosh, S., & Panda, S. (2016). Sharing Of Knowledge Among Faculty İn A Mega Open University. *Open Praxis*, 8(3), 247–264. <http://dx.doi.org/10.5944/openpraxis.8.3.317>.
- Skahill, M. P. (2003). The Role Of Social Support Network İn College Persistence Among Freshman Students. *Journal of College Student Retention*, 4 (1), 39–52.
- Shevtsova, P., & Kozubai, I. (2020). Distance Foreign Language Learnin During Pandemic As A Challenge For The Education System. *Матеріали конференцій Молодіжної наукової ліги*, 57-59.
- Shin, J., M., & Cassidy, T., D., (2015). Designing A Fashion Driving Forces Website as An Educational Resource, *International Journal Of Fashion Design, Technology and Education*, 8:2, 173-183, DOI: 10.1080/17543266.2015.1045042.
- Sun, A., & Chen, X. (2016). Online education and its effective practice: *A research review*. *Journal of Information Technology Education: Research*, 15, 157-190. Retrieved from
- Stone, M. T., & Perumean-Chaney, S. (2011). The benefits of online teaching for traditional classroom pedagogy: A case study for improving face-to-face instruction. *MERLOT Journal of Online Learning and Teaching*, 7(3), 393-400.
- Torun, E. D. (2020). Online distance learning in higher education: E-learning readiness as a predictor of academic achievement. *Open Praxis*, 12(2), 191-208.
- Terenko, O., & Ogienko, O. (2020). How to Teach Pedagogy Courses Online at University in COVID-19 Pandemic: Search for Answers. *Romanian Journal for Multidimensional Education/Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 12.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2006). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (5. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Yick, K., Yip, J. Au, S., Lai, Y. & Yu, A. (2019). Effectiveness of blended learning in the first year of fashion education, *International Journal of Fashion Design, Technology and Education*, 12:2, 178-188, DOI: 10.1080/17543266.2018.1546910
- Zhang D, Zhou L, Briggs R., & Nunamaker JF. (2006). Instructional Video İn E-Learning: Assessing The Impact Of Interactive Video On Learning Effectiveness. *Inform Manage*. 43(1):15–27.
- Watson MK, & Barrella E. 2016. Using concept maps to explore the impacts of a learning-cycle-based sustainability module implemented in two institutional contexts. *J Prof Issues Eng Educ Pract*. 143(2). doi:10.1061/(ASCE)EI.1943- 5541.0000304.
- Williamson, B., Eynon, R., & Potter, J. (2020). Pandemic Politics, Pedagogies And Practices: Digital Technologies And Distance Education During The Coronavirus Emergency. 45:2, 107-114, DOI: 10.1080/17439884.2020.1761641.

Beyan ve Açıklamalar (Disclosure Statements)

1. Araştırmacıların katkı oranı beyanı / Contribution rate statement of researchers: Birinci yazar /First author % 50, İkinci yazar/Second author % 50.

2. Yazarlar tarafından herhangi bir çıkar çatışması beyan edilmemiştir (No potential conflict of interest was reported by the authors).

Extended Abstract

Advances in information and communication technology have had an impact on the field of education, as well as affecting all industrial areas. The application of information and communication technologies in the education system has led to a significant transformation towards e-learning (Ghavifekr & Wong, 2022). With the advancement of educational technologies, the “net generation” is developing rapidly. Blended learning and e-learning have become a trend in different disciplines in many higher education institutions around the world (Mortera-Gutierrez, 2006). The importance of distance education; It has increased more with the Coronavirus infection that appeared in December 2019 and became a pandemic that affected the world in a few weeks. Distance education for the whole world is no longer the last resort, it has become the only resort. The educational dimension of digitalization in the fashion sector has accelerated. These schools, including Central Saint Martins (CSM), The Fashion Institute of Technology (FIT), Polimoda and Istituto Marangoni, have continued their education with the e-learning method, having to make significant changes within a few weeks as the Coronavirus pandemic spreads globally (Arnett, 2020). Current and critical issues in the global fashion and textile industry contribute to expanding students' global academic horizons through a wide range of web-based information platforms and technology-enhanced environments (McGrew et al., 2018).

In this study, it is aimed to determine the student's views on e-learning for Fashion Workshop courses conducted in the field of fashion design. Before the coronavirus pandemic, e-learning method was not widespread in education and training processes while applications in the fashion design sector were carried out on a digital surface. E-learning was applied for the first time during the epidemic period for most of the higher education institutions providing undergraduate education in the field of fashion design in Turkey. With this sudden transition, there have been complexities in the content of applied courses for students and educators in the e-learning process, in the evaluation processes, in how to use the system, educational materials. In order to determine how to provide effective e-learning, what are the Student's Views on the e-learning method in the workshop courses in the field of Fashion Design? The question has arisen. Descriptive screening method was used in the study. The universe of the study consists of students who are studying for a bachelor's degree in Fashion Design in Turkey. An example is the students who continue to study at Selcuk University Fashion Design Undergraduate education. The sample of the research was determined by the analogous sampling method for the purpose of sampling. In order to determine the current situation for the Fashion Design Program workshop courses, to determine at what level the course learning outcomes have been achieved, and to determine the effects of e-learning on students, the research data were collected using a questionnaire. Questionnaire form; For the fashion Workshop I course prepared in 5-point Likert type; the online education system consists of 35 items in two parts 7 dimensions: course functioning, assessment, general sewing skills, skirt sewing skills and trouser sewing skills. The questionnaire prepared for the Fashion Workshop II course consists of 42 items in 10 sizes in two sections: online education system, course operation, evaluation, closure sewing skills, pocket sewing skills, collar sewing skills, moldings sewing skills, sleeve sewing skills, blouse sewing skills and dress sewing skills. The collected data were analyzed in the SSPS program and given as a percentage value with graphs.

As a result of the study, it was determined that for the Fashion Workshop I and II course, students followed the course with a computer for online education, used chat, discussion board, private messaging applications. Students preferred to attend the lesson asynchronously more than synchronous attendance. For the Fashion Workshop I course, students stated that although they applied their general sewing skills at a good level for the learning outcomes of the course, they were able to partially and poorly sew a zipper with a bang from their pants sewing skills. For the Fashion Workshop II course, the students stated that they practiced the closure, moldings and collar sewing skills at a good level, but they were able to partially sew the simple sleeve slitting technique. It has turned out that students are satisfied with distance education and have problems in certain practical subjects.

When evaluated in general, it has been revealed that students are satisfied with distance education and have problems in certain subjects related to the application for Fashion Workshop courses. In the fields of design, especially in the relationship of master apprentice since the Bauhaus period, it is difficult to realize professional practices performed in the workshop environment without time limitation within a certain time and environment limit through distance education, depending on many parameters. Despite this, it is a remarkable result that they are satisfied with distance education, despite experiencing problems, especially in the application parts that require technical and analytical stages. It is believed that this situation is caused by students putting their comfort at the forefront of attending classes in their comfort areas.